7/6854

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

18 Temmuz 2005

Sayı : 026.21/2005/SPGY/285666
Konu : Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.06.2005 tarih ve A.01.0. GNS.0.10.00.02-7/6854-12087/35322 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Emin Şirin'in 7/6854 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı

Adres : T.C. Dışişleri Bakanlığı, Dr. Sadık Ahmet Cad. No.:8 Balgat 06100 Ankara/Türkiye
Web : www.mfa.gov.tr

7/6854

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN EMİN ŞİRİN'İN 7/6854 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Basından öğrenildiğine göre, Amerika Temsilciler Meclisi'nde Uluslararası İlişkiler Komitesi, Fener Rum Patrikhanesi'nin Ekümenik statüsünün tanınması, Türk uyruklu olmayan din adamlarının Türkiye'de yetiştirilmesine izin verilmesi, Türk vatandaşı olmayanların Sen Sinod üyesi olabilmesi hususlarını da kapsayan bir tavsiye kararı almıştır.

Lozan Andlaşması'nın tutanaklarında Fener Patrikhanesi'nin durumunun tartışıldığı ve Patrikhane'nin Türkiye'de siyasal ya da idari hiçbir işle uğraşmayacağı, yalnız Türkiye'de kalacak Rum Ortodoksların dini işleriyle meşgul olacağı konularının konuşulduğu, İsmet İnönü'nün müttefik temsilci heyetlerinin ve Yunan temsilci heyetinin yapmış olduğu resmi konuşmaları ve verdikleri garantileri senet sayması üzerine Patrikhane'nin İstanbul'da bu şartlarla kalmasının kabul edildiği, oturumun tutanağının altında "Uygun bulunmuştur" şerhi ile imza atanların arasında gözlemci sıfatı ile ABD adına F.L. Bel'in de bulunduğu bilinmektedir.

Lozan'da Fener Patrikhanesi'nin durumunun açıkça tartışıldığı ve statüsünün belirlendiği tutanağın altına "uygun bulunmuştur" şerhiyle ABD gözlemcisinin imza atması keyfiyeti ortadayken, bu duruma tamamen aykırı olarak, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu üyelerinin tam tersine bir tasarrufta bulunmaları üzerine Dışişleri Bakanlığımız çifte standartlı davranılmaması hususunda bir hatırlatma notası vermeyi düşünmekte midir?

YANIT:

ABD Temsilciler Meclisi'nin Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne 16 Mart 2005 tarihinde New Jersey Temsilcisi Demokrat Robert Menendenz tarafından Türkiye'nin Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin dini haklarını teminat altına alması konulu bir karar tasarısı sunulmuş ve sözkonusu karar tasarısı anılan Komite tarafından kabul edilmiştir. Bunun üzerine keyfiyet, "Statement of Policy Urging Turkey to Respect the Rights and Religious Freedoms of the Ecumenical Patriarch" başlığı altında 2006 Dışişleri Bakanlığı Bütçe Yetki Yasa tasarısının 908. bölümüne dercedilmiştir.

Temsilciler Meclisi Uluslararası İlişkiler Komitesi tarafından 8 Haziran 2005 tarihinde görüşülerek oylanmak suretiyle kabul edilen anılan bütçe yetki yasa tasarısının Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nun gündemine alınıp alınmayacağı halihazırda belli değildir.

Öte yandan, sözkonusu karar tasarısı Temsilciler Meclisi Genel Kurulu'nca kabul edilse bile bağlayıcı niteliği bulunmamaktadır.

Bu itibarla, Kongre'deki safahati henüz kesinleşmeyen sözkonusu karar tasarısı tarafımızdan izlenmekte olup, bu konudaki görüşlerimiz ABD makamlarına ve Kongre üyelerine iletilmektedir.